

Vanhusneuvosto

14.06.2023

Kokoustiedot

Aika 14.06.2023 klo 13:01 - 16:15

Paikka Koulutusluokka, Vihdin Kunnanvirasto (Asemantie 30, 03100 Nummela)

Läsnä	Männikkö Olli	puheenjohtaja	
	Janerus Mirja	1. varapuheenjohtaja	
	Sjöblom Kaj	2. varapuheenjohtaja	
	Brännare Anna-Leena	jäsen	
	Båsk Gustav	jäsen	
	Czarnecki Clas	jäsen	
	Hedlund Torolf	jäsen	
	Huotari Eino	jäsen	
	Isaksson-Heimberg Marianne	jäsen	
	Laurell Lea	jäsen	
	Leskinen Riitta	jäsen	
	Lindholm Frank	jäsen	
	Luhtala Riitta	jäsen	
	Mantere Liisa	jäsen	
	Orava Irja	jäsen	
	Viitakoski Kaija	jäsen	
	Viitanen Hannu	jäsen	
	Nyqvist Seppo	varajäsen	
	Perttilä Kerttu	varajäsen	
	Björksten Jenni	erityisasiantuntija	13:00 - 15:40
Ekholm Tuula	palveluysikköpäällikkö		
Lauri Nieminen	johtava sosiaalityöntekijä	13:00 - 13:42	
Kirsti Siikamäki	palveluysikköpäällikkö	13:01 - 14:48	
Sipola Pasi	palveluysikköpäällikkö	13:00 - 13:42	
Kalle Hietala	hallinnon asiantuntija, sihteeri		
Poissa	Jäppinen Pekka	jäsen	
	Kytö Juhani	jäsen	
	Suominen Tuula	palvelualuejohtaja, ikääntyneiden palvelut	
	Ahonen Sanna	erityissuunnittelija	
	Mätäsaho Johanna	kehittämispäällikkö	
Nieminen Tapio	palvelulinjajohtaja		

Allekirjoitukset

Olli Männikkö
puheenjohtaja

Kalle Hietala
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Irja Orava
pöytäkirjantarkastaja

Kaija Viitakoski
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 32		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 33		Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 34		Lausuntopyyntö Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaalisen luototuksen myöntämisen perusteista	7
§ 35		Lausuntopyyntö vanhusneuvostolle lääkärikäynnin palvelusetelistä	16
§ 36		Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman tilannekatsaus	19
§ 37		Katsaus ajankohtaisiin asioihin	22
§ 38		Ajankohtaiskatsaus seniori-infon tilanteesta	23
§ 39		Ilmoitusasiat	24

§ 32

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 71 § mukaisesti.

Käsittely**Päätös**

Puheenjohtaja päätti todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 71 § mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 71 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain § 108 mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 69 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 77 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Hallintosäännön § 69 mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

§ 33

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Vanhusneuvosto päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi henkilöt Irja Orava ja Kaija Viitakoski ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet

Käsittely

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

1. hyväksyä työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi henkilöt Irja Orava ja Kaija Viitakoski ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet.

Selostus

Hallintosäännön 71 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä. Toimita voi päätää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 78 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitimen päättämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeuden vanhusneuvosto määrää toimitasäännössään.

2339/05.06.00/2023

Vanhusneuvosto 14.06.2023 § 34

§ 34

Lausuntopyyntö Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaalisen luototuksen myöntämisen perusteista

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Nieminen Tapio
Lauri Nieminen
Sipola Pasi

Päätösehdotus

Vanhusneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi lausuntopyynnön Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaalisen luototuksen myöntämisen perusteista,
2. antaa lausuntonsa sosiaalisen luototuksen myöntämisen perusteisiin 22.6.2023 mennessä ja
3. perustaa lausunnon valmistelua varten työryhmän.

Käsittely

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi esityksen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaalisen luototuksen myöntämisen perusteista ja
2. hyväksyä lausuntonsa luonnoksen mukaisesti.

Selostus

Sosiaalinen luototus on hyvinvointialueen vastuulla oleva sosiaalipalvelu, jonka järjestäminen ja myöntäminen on hyvinvointialueen tehtävä 1.8.2023 lukien. Hyvinvointialueen on järjestettävä sosiaalista luototusta sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisena kuin alueella esiintyvä tarve edellyttää. Hyvinvointialueen asukkailla ei ole subjektiivista oikeutta luottoon. Sosiaalinen luototus on sosiaalihuoltoon kuuluvaa luotonantoa, jonka tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista

sekä edistää henkilön ja perheen itsenäistä suoriutumista. (Laki sosiaalisesta luototuksesta 1 § ja 2 §.)

Hyvinvointialueella sosiaalista luototusta järjestettäessä ja toimeenpantaessa sovelletaan yleislakina sosiaalihuoltolakia, jota sosiaalisesta luototuksesta annettu laki täydentää erityislakina. Laki sosiaalisesta luototuksesta on tullut voimaan 1.1.2003 (laki 1133/2002), ja siihen on tehty muutoksia, jotka tulevat voimaan 1.8.2023 (956/2022). Sosiaalihuoltolakiin (710/1982) ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettuun lakiin (812/2000) on tehty muutokset lisäämällä niihin sosiaalista luototusta koskevat maininnat.

Hyvinvointialueen tulee määritellä sosiaalisen luoton myöntämisen perusteet ottaen huomioon, mitä laissa säädetään. Seuraavassa on ehdotetut Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaalisen luoton myöntämisperusteet noudattaen lain sisältöä.

SOSIAALISEN LUOTOTUKSEN TARKOITUS, KOHDERYHMÄ JA KÄYTTÖKOHTTEET

1 § Sosiaalisen luototuksen tarkoitus

Sosiaalinen luototus on sosiaalihuoltoon kuuluvaa luotonantoa, jonka tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää henkilön ja perheen itsenäistä taloudellista suoriutumista.

9 § Taloudellinen neuvonta ja ohjaus

Luotonhakijalle ja luotonsaajalle tulee tarvittaessa järjestää taloudellista neuvontaa ja ohjausta sosiaalisen luoton myöntämisen yhteydessä ja takaisinmaksuajan kuluessa. Lisäksi luotonhakijalle ja luotonsaajalle tulee järjestää ilman aiheetonta viivytystä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti sosiaalisen luoton myöntäjää edustavan viranhaltijan kanssa, jos luotonhakija tai luotonsaaja on tätä pyytänyt hyvinvointialueelta. Luotonsaajalle on järjestettävä neuvontaa ja ohjausta erityisesti 7 a, 7 b ja 8 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa. Kun hyvinvointialue käsittelee sosiaalista luototusta koskevaa asiaa, sen tulee tiedottaa sosiaalisen luototuksen hakijalle oikeudesta henkilökohtaiseen keskusteluun ja tarvittaessa neuvoa luotonhakijaa tämän oikeuden käyttämisessä.

1. Tarkoitus

Sosiaalihuollon tarkoituksena on edistää ja ylläpitää hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta sekä vähentää eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta (SHL 1 §). Sosiaalisen luototuksen tarkoituksena on puolestaan ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää henkilön ja perheen itsenäistä suoriutumista. (Laki sosiaalisesta

luototuksesta 1 §.) Tavoitteeseen pääseminen voi edellyttää esimerkiksi luotonsaajan talouden hallintaan saattamista ja taloudellisen vakauden lisäämistä pidemmällä aikavälillä. Sosiaalisen luototuksen rinnalla voi olla tarkoituksenmukaista järjestää myös muita sosiaalipalveluja. Sosiaalisella luototuksella on kiinteä yhteys sosiaalityöhön ehkäistessään ja korjatessaan ensisijaisesti taloudellista syrjäytymistä ja taloudellisiin ongelmiin liittyviä sosiaalisia ja terveydellisiä. Sosiaalinen luototus osana sosiaalihuoltoa tarjoaa hyvinvointialueelle keinon tukea pienituloisten ja vähävaraisten henkilöiden taloudellista selviytymistä ja itsenäistä suoriutumista (HE 136/2022 vp, 19; STM 2023, 7).

Sosiaalisella luototuksella pyritään edistämään laissa mainittuja tarkoituksia. Siten sosiaalisen luoton saaminen edellyttää luoton hakijan henkilökohtaista tapaamista vähintään yhden kerran. Tapaamisen/tapaamisten tarkoituksena on antaa asiakkaalle neuvontaa ja ohjausta talouden suunnitteluun sekä varmistaa asiakkaan kyky suoriutua velan maksusta ennen luoton myöntämistä ja maksuohjelman ajan.

Sosiaalista luottoa voidaan myöntää erilaisiin tarkoituksiin. Perusteltuja syitä luoton myöntämiseen ovat esimerkiksi talouden hallintaan saattaminen, velkakierteen katkaiseminen, kodin hankinnat, kuntoutumisen tai työllistymisen edistäminen, asumisen turvaaminen, sosiaalisen kriisin ylittäminen tai muu hakijan itsenäiseen selviytymiseen vaikuttava asia, kuten vakuuksien puuttuminen tai maksuhäiriömerkintä.

2. Kohderyhmä

Luototuksen kohderyhmänä ovat pienituloiset ja vähävaraiset henkilöt, joiden kotipaikka on Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, ja joilla ei ole esimerkiksi

- puuttuvien vakuuksien tai luottohäiriömerkinnän vuoksi mahdollisuutta saada muuta kohtuuhintaista luottoa itsenäiseen selviytymiseen tarvittaviin hankintoihin tai maksuihin
- riittävästi tuloja ja varallisuutta kodin hankintojen ja muiden itsenäisen selviytymisen kannalta välttämättömien menojen kattamiseen käteisellä
- perusteita saada avustusta tai muuta rahoitusta
- mahdollisuutta selviytyä nykyisten lainojen hoitomenoista ilman syvempää velkaantumista

Yrittäjille voidaan sosiaalista luottoa myöntää työllistymistä edistäviin hankintoihin ja työllistymisen edistämiseen. Tällöin ei kuitenkaan saisi syntyä päällekkäisyyksiä yritystukien kanssa. Mikäli sosiaalista luottoa myönnetään yrittäjälle, ei luotolla kateta tappiollista yritystoimintaa vaan tulojen tulee olla vakiintuneet.

Sosiaalinen luotto voidaan myöntää opiskelijalle, joka ei voi saada valtion takausta opintolainalle sen vuoksi että hänellä on maksuhäiriömerkintä.

Edellytyksenä on, että sosiaalinen luotto mahdollistaa luottokelpoisuuden palaamisen ja sitä kautta henkilön mahdollisuuden saada valtion takaama opintolaina. Lisäksi edellytyksenä on, että opiskelija pystyy maksamaan sosiaalisen luoton korot opiskeluaikanaan.

3. Käyttökohteet

Sosiaalisia luottoja voidaan myöntää kotiin liittyviin hankintoihin, pieniin asunnon muutostöihin, takuuvuokriin, työllistymiseen liittyviin työvälineisiin sekä muihin hakijan itsensä selviytymisen kannalta perusteltuihin menoihin, esim. terveydenhuoltomenoihin. Luottoa voidaan myöntää myös muiden lainojen takaisin maksuun, laskurästeihin ja vuokratien hoitamiseen. Sosiaalista luottoa voidaan myöntää myös sakkoihin ja rikosperusteisiin korvauksiin, jos luotto edistää hakijan kuntoutumista ja liittyy osana hakijan kanssa sovittuun palvelu-, hoito-, kuntoutus tai muuhun vastaavaan suunnitelmaan. Jos luotto myönnetään velkojen järjestelyyn, edellytetään yleensä, että hakija on ensin selvittänyt muun sovinnollisen ratkaisun mahdollisuuden.

Sosiaalinen luotto on aina käytettävä käyttökohteeksi hyväksytyihin, sopimuksessa mainittuihin menoihin. Sosiaalisen luoton saajan tulee säilyttää tositteet luotolla tekemistään hankinnoista ja tositteet tulee toimittaa sosiaalisen luoton yksikköön välittömästi luoton nostamisen jälkeen.

HAKIJAN MAKSUKYVYN ARVIOINTI JA MUUT LUOTON SAANNIN EDELLYTYKSET

4 § Sosiaalisen luoton myöntäminen

Sosiaalinen luotto voidaan myöntää perustellusta syystä henkilölle, jolla ei ole pienituloisuutensa ja vähävaraisuutensa vuoksi muulla tavoin mahdollisuutta saada kohtuuehtoista luottoa ja jolla on kyky suoriutua luoton takaisinmaksusta.

Sosiaalisen luoton myöntämisestä päättää hakemuksesta se hyvinvointialue, jonka alueella henkilöllä on kotikuntalaisa ([201/1994](#)) tarkoitettu kotikunta. ([8.7.2022/590](#))

Ennen sosiaalisen luoton myöntämistä on luotonantajalle annettava tiedot hyvinvointialueen määrittelemistä sosiaalisen luoton myöntämisen perusteista kirjallisena. Luoton myöntäjää edustavan viranhaltijan on varmistuttava siitä, että luoton hakija on ymmärtänyt luoton saamiselle asetettavat ehdot ja sen myöntämisestä seuraavat velvoitteet. (30.11.2022/956)

5 § Hakijan takaisinmaksukykyyn arviointi

Sosiaalisen luoton hakijan takaisinmaksukykyä arvioitaessa otetaan huomioon:

- 1) hakijan käytettävissä olevat tulot ja varat sekä hänen ansaintamahdollisuutensa ottaen huomioon hänen ikänsä, hänen elatuksensa varassa olevat perheenjäsenensä, työkykynsä ja muut olosuhteet;
- 2) hakijan tosiasialliset menot;
- 3) hakijan velat; sekä
- 4) muut hakijan taloudelliseen asemaan vaikuttavat tekijät.

Hyvinvointialueen määrittelemien sosiaalisen luoton myöntämisen yleisten perusteiden on suositeltavaa olla julkisesti nähtävillä ilman erillistä pyyntöä. Suositeltavana käytäntönä voi pitää perusteiden nähtävillä oloa hyvinvointialueen omilla verkkosivuilla tai muilla tarkoituksenmukaisilla tiedotuskanavilla. (STM 2023, 9.) Lisäksi perusteet on hyvä käydä tarpeen mukaan läpi asiakkaan kanssa myös taloudellisen neuvonnan ja ohjauksen yhteydessä (HE 136/2022, 19; STM 2023, 9). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaalisen luoton myöntämisen yleiset perusteet ovat nähtävillä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaalisen luoton verkkosivustolla. Lisäksi ne käydään asiakkaan kanssa läpi taloudellisen neuvonnan ja ohjauksen yhteydessä ennen luoton mahdollista myöntämistä.

Luoton saajalla tulee olla kyky suoriutua velan maksusta, eli henkilöllä tulee olla maksuvaraa velan hoitamiseksi. Maksuvaralla tarkoitetaan sitä laskennallista rahamäärää, jonka luotonhakija kykenee kuukaudessa maksamaan lyhennyksenä ja korkona. Maksuvara lasketaan vähentämällä todellisista tuloista hakijan menot (asumismenot, työmatkat, lasten päivähoito, elatusmaksut, sairausmenot, erityisistä tarpeista ja toimeentulon turvaamiseksi tai itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi tarpeelliseksi harkitut menot). Välttämättömiä elinkustannuksia arvioitaessa maksuvarana voidaan käyttää joko velkajärjestelylain mukaista normia tai toimeentulotuen normia asiakkaan edun mukaisesti.

Jos hakijalla on aikaisempia velkoja, niistä aiheutuvat menot otetaan huomioon luottopäätöstä tehtäessä. Päätöksen teossa kiinnitetään huomiota siihen, että hakija selviytyy sekä aikaisempien velkojen että sosiaalisen luoton maksusta. Luotolla voidaan saneerata aikaisempia velkoja, mutta se ei aina ole välttämätöntä. Esimerkiksi opintolainat ja kohtuukorkoiset pankkilainat voidaan jättää sosiaalisen luoton ulkopuolelle. Näiden lainojen hoitamiseen varattavat kuukausierät otetaan kuitenkin huomioon sosiaalisen luoton kuukausierää määriteltäessä. Lainojen tulee olla hoidossa voimassa olevien maksusuunnitelmien mukaisesti.

Luoton hakijalta voidaan edellyttää osoitettua näyttöä kyvystä suoriutua velan maksusta. Näyttö voi olla 2–6 kuukauden pituinen jakso, jona aikana asiakas säästää lainan kuukausierää vastaavan summan pankkitililleen tai suorittaa ko. summalla velkoja. Asiakkaan allekirjoitetulla suostumuksella voidaan tehdä ns. vapaaehtoinen luottohäiriömerkintä (TK-merkintä) Suomen Asiakastiedon rekisteriin sekä kulutusluotoista ja luotollisista

tileistä luopumisesta silloin, kun sosiaalisella luotolla on tarkoitus saneerata asiakkaan velkoja.

Luoton myöntämisen yhteydessä hakijalle voidaan antaa enintään 6 kk:n pituinen lyhennysvapaajakso painavista syistä, esimerkiksi työllistymisen edistämiseksi.

Asiakastapaamisella käydään läpi:

1. hakijan käytettävissä olevat tulot ja varat sekä hänen ansaintamahdollisuutensa ottaen huomioon hänen ikänsä, työkykynsä ja muut olosuhteet
  2. hakijan tosiasialliset menot ja velat
  3. muut taloudelliseen asemaan vaikuttavat tekijät
  4. hakijan mahdollisuus saada muuta kohtuuhintaista luottoa
  5. hakijan mahdollisuus realisoida perusturvaan kuulumatonta omaisuuttaan
  6. luoton käyttötarkoitus
  7. hakijan perustelut luoton vaikutuksista itsenäiseen selviytymiseen ja elämän laadun kohentamiseen
- hakijan laskennallisen maksuvaran riittävyys myönnettävän luoton hoitamiseen

TALOUDELLINEN NEUVONTA JA OHJAUS

9 § TALOUDELLINEN NEUVONTA JA OHJAUS

Luotonhakijalle ja luotonsaajalle tulee tarvittaessa järjestää taloudellista neuvontaa ja ohjausta sosiaalisen luoton myöntämisen yhteydessä ja takaisinmaksuajan kuluessa. Lisäksi luotonhakijalle ja luotonsaajalle tulee järjestää ilman aiheetonta viivytystä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti sosiaalisen luoton myöntäjää edustavan viranhaltijan kanssa, jos luotonhakija tai luotonsaaja on tätä pyytänyt hyvinvointialueelta. Luotonsaajalle on järjestettävä neuvontaa ja ohjausta erityisesti 7 a, 7 b ja 8 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Kun hyvinvointialue käsittelee sosiaalista luototusta koskevaa asiaa, sen tulee tiedottaa sosiaalisen luoton hakijalle oikeudesta henkilökohtaiseen keskusteluun ja tarvittaessa neuvoa luotonhakijaa tämän oikeuden käyttämisessä.

Taloudellista neuvontaa ja ohjausta järjestetään tarvittaessa kaikille sosiaalisen luoton hakijoille osana lainan myöntämiseen liittyvää keskustelua. Sosiaalisen luoton saaneella on mahdollisuus taloudelliseen neuvontaan ja ohjaukseen hänen sitä tarvitessaan koko luoton takaisinmaksuajan, erityisesti takaisinmaksuongelmien ja maksuohjelmien muutosten yhteydessä, kuten vapaakuukausien tai maksuvapautusten myöntämisen tai luoton eräännyttämisen yhteydessä. (Laki sosiaalisesta luototuksesta 9 §, STM 2023, 28.) Lisäksi luotonhakijalle ja luotonsaajalle tulee järjestää ilman aiheetonta viivytystä mahdollisuus keskustella

henkilökohtaisesti sosiaalisen luoton myöntäjää edustavan viranhaltijan kanssa, jos luotonhakija tai luotonsaaja on tätä pyytänyt. Sosiaalista luototusta koskevaa asiaa käsiteltäessä, sosiaalista luototusta hoitavat viranhaltijat tiedottavat sosiaalisen luototuksen hakijalle oikeudesta henkilökohtaiseen keskusteluun ja tarvittaessa neuvovat luotonhakijaa tämän oikeuden käyttämisessä.

Taloudellisen neuvonnan ja ohjauksen yhteydessä voidaan antaa tietoa ja keskustella asiakkaan kanssa myös muista vaihtoehtoista ja keinoista, joita hänellä on käytettävissään. Sosiaalisen luototuksen yhteydessä tuen ja neuvonnan antaminen vaihtoehtoisten palvelujen ja etuuksien avulla korostuu, jos sosiaalista luottoa ei voida myöntää, mutta hakija on avun tarpeessa (STM 2023, 29).

HAKEMUKSEN HYLKÄÄMISPERUSTEET

Hakemuksen hylkäämisperusteina voivat olla mm. seuraavat seikat:

- käytettävissä olevat tulot eivät riitä luoton hoitamiseen eli maksuvara ei riitä;
- hakijalla on voimassa oleva velkajärjestely tai hänellä on ennestään sosiaalinen luotto;
- luottoa myönnettäisiin velkojen järjestelytarkoitukseen ja hakijalle jäisi sosiaalisen luoton myöntämisestä huolimatta järjestelemättömiä velkoja tai luottoja;
- kunnasta poismuutto (esim. takuuvuokran maksu toiselle paikkakunnalle);
- asiakkaalla on mahdollisuus saada kohtuuehtoinen luotto normaaleilta luottomarkkinoilta;
- maksuvara mahdollistaa sen, että hakija voi kohtuullisessa ajassa säästää tarvitsemansa luoton määrän;
- hakijalla on realisoitavaa perusturvaan kuulumatonta omaisuutta;
- on perusteltua syytä olettaa, että maksuvarastaan huolimatta hakija ei tulisi suoriutumaan luoton takaisinmaksusta;
- velkakierre ja ylivelkaantuminen on päässyt pitkittymään ja vaikeutumaan niin, että hakijalle voisi olla tilanteessa tarkoituksenmukaisempaa selvittää mahdollisuus saada esimerkiksi yksityishenkilön velkajärjestelyä;
- luottoehtojen vastainen toiminta tai muu erityinen syy

LUOTTOEHDOT

6 § Sosiaalista luottoa koskeva sopimus

Sosiaalisesta luotosta on tehtävä kirjallinen sopimus, josta luotonsaajalle on annettava kappale.

Sosiaalista luottoa koskevassa sopimuksessa on määriteltävä:

- 1) luoton käyttötarkoitus;
- 2) luoton määrä;

3) luoton korko; sekä

4) luoton takaisinmaksuerien suuruus ja eräpäivät sekä muut takaisinmaksuehdot.

Sosiaalisesta luotosta voidaan velalliselta periä luotosta kohtuullinen vuotuinen korko, joka kuitenkin voi olla enintään korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko. Sopimuksen ehdoissa voidaan määrätä, että luotosta maksettava korko muuttuu korkolain 12 §:ssä tarkoitettun viitekoron muutoksia vastaavasti.

Jos sosiaaliseen luottoon liittyvää luottosopimuksessa sovittua maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien enintään [korkolain 4 §:n](#) mukaan. (30.11.2022/956) Sosiaalisesta luotosta ei voida periä muita luottokustannuksia.

Luotosta laaditaan aina kirjallinen sopimus (velkakirja), jossa sovitaan luoton käyttötarkoitus sekä velan takaisinmaksuehdot. Luoton suuruus voi olla enintään 10 000 euroa ja pääsääntöisesti pienin myönnettävä luotto on 500 euroa. Luoton takaisinmaksuaika määritellään luottoa nostettaessa enintään viideksi vuodeksi, mutta jos laina-aikana luoton ehtoja joudutaan muuttamaan (esim. annetaan lyhennysvapaita kuukausia), voi laina-aika muodostua pidemmäksi.

Sosiaalisesta luotosta peritään asiakkaalta 12 kuukauden Euribor - viitekorko ilman asiakaskohtaista marginaalia. Koron tarkistus tapahtuu 12 kuukauden välein alkaen luoton nostopäivästä. Kun koronmääräytymisjakson alkamispäivä ei ole pankkipäivä, luoton viitekoron arvona käytetään edellisen pankkipäivän viitekoron arvoa. Sovittu lainan kuukausittainen maksuerä sisältää sekä koron että lyhennyksen (ns. annuiteettimenetelmä), jolloin asiakkaalla on koko laina-ajan samansuuruinen erä hoidettavana. Korkojen noustessa laina-aika pitenee ja korkojen laskiessa laina-aika lyhenee.

Sosiaalisesta luotosta ei peritä luotonperustamis- eikä muitakaan velanhoitoon liittyviä kuluja. Kuluja ei myöskään voi periä laina-aikana mahdollisesti tehtävistä maksuohjelmamuutoksista.

Yhteisten sosiaali- ja terveystalvelujen palvelualue pyytää myöntämisen perusteista lausuntoa vanhusneuvostolta 22.6.2023 mennessä. Lausunto huomioidaan asian jatkovalmistelussa. Palvelualuejohtaja päättää hallintosäännön 92 §:n 2 mom. 2) kohtaan perustuen palveluiden myöntämisen perusteista.

Liitteet

Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

15/25

Vanhusneuvosto

§ 34

14.06.2023

2497/02.08.00/2023

Vanhusneuvosto 14.06.2023 § 35

§ 35

Lausuntopyyntö vanhusneuvostolle lääkärikäynnin palvelusetelistä

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kirsti Siikamäki
Mätäsaho Johanna

Päätösehdotus

Vanhusneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi lausuntopyynnön lääkärikäynnin palvelusetelistä,
2. antaa lausuntonsa 22.6.2023 mennessä ja
3. perustaa työryhmä lausunnon valmistelemiseksi.

Käsittely

Palveluyksikköpäällikkö Pasi Sipola ja Johtava sosiaalityöntekijä Lauri Nieminen poistuivat tämän käsittelyn aikana klo. 13:42

Päätös

vanhusneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi esittelyn lääkärikäynnin palvelusetelistä ja
2. hyväksyä lausuntonsa luonnoksen mukaisesti.

Selostus

Länsi-Uudenmaan aluevaltuuston 13.12.2022 § 88 hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2023 on varattu määräraha (0,8 milj. euroa) lääkärikäyntien palvelusetelitoiminnan käynnistämiseksi. Tavoitteena on purkaa koronan johdosta kertyneitä hoitojonoja ja parantaa hoidon saatavuutta. Tavoitteena on lisäksi palvelusetelin avulla vähentää

hyvinvointialueen oman henkilöstön kuormitusta ja lisätä asiakkaiden mahdollisuutta valita hoidon toteuttaja.

Valmistelu

Valmistelua varten on perustettu projektiryhmä sekä projektille ohjausryhmä. Projektin aloitus on hyväksytty Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen projektihallinnon mallin mukaisesti 9.5.2023. Projektia viedään tiiviissä aikataulussa eteenpäin, jotta palveluseteli saataisiin käyttöön tämän vuoden puolella.

Lääkärikäynnin palvelusetelimallin toteutuksessa tavoitellaan mahdollisimman tasapainoista mallia asiakkaan, palveluntuottajan ja palvelun järjestäjän eli Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kesken. Toteutetun mallin tulee olla sujuva käyttää sekä asiakkaalle että palveluntuottajalle. Palvelun järjestäjän näkökulmasta tärkeää on mahdollisimman sujuva hallinnointi kustannustehokkaasti niin, että malli tukee omaa palvelutuotantoa.

Projekti jakaantuu valmisteluvaiheeseen ja käyttöönottovaiheeseen. Valmistelussa on markkinavuoropuhelun avulla selvitetty lääkärikäynnin palvelusetelille toimintamallia yhdessä yksityisten palveluntuottajien kanssa. Markkinavuoropuhelussa on järjestetty keskustelutilaisuuksia sekä tehty ennakkokysely. Markkinavuoropuhelun tiedot on avoimesti julkaistu julkisten hankintojen palvelu Hilmassa.

Valmistelussa on myös selvitetty palvelusetelin tietoteknistä toteutusta sekä korvausmallia. Palvelusetelin sääntökirjan valmistelu on myös aloitettu.

Valmistelun eteneminen

Vanhus- ja vammaisneuvostoilta pyydetään lausunnot lääkärikäynnin palvelusetelistä valmistelun tueksi. Tarkoituksena on viedä asia aluehallituksen 28.8.2023 kokokseen. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön § 41 kohdan 13 mukaan aluehallituksen tehtävänä on päättää palvelujen järjestämisen periaatteista hyvinvointialuestrategian mukaisesti. Aluehallitus hyväksyy mihin palveluihin palveluseteliä käytetään ja mikä on palvelusetelin arvo.

Projektin valmisteluvaihe päättyy aluehallituksen päätöksentekoon. Yhteisten sosiaali- ja terveystalvelujen palvelualuejohtaja päättää sääntökirjan käyttöönotosta hallintosäännön mukaisesti. Projektin käyttöönottovaihe sisältää palveluntuottajien hakeutumisen ja hyväksynnän. Lisäksi käyttöönottovaiheessa toteutetaan tarvittavat koulutukset omalle henkilöstölle ja palveluntuottajille. Asiakkaille laaditaan asiakasohjeet sekä palvelusetelin käyttöönotosta viestitään asiakkaille.

Tavoitteena on, että palveluseteli olisi lokakuussa 2023 käytössä. Projekti päättyy, kun palveluseteli on käytössä ja palvelusetelin käyttöä varten on luotu hallinnointi- ja seurantaprosessit ja ne on saatu varmistetusti tuotantoon.

Lausuntopyyntö

Vanhusneuvostolta pyydetään lausuntoa lääkärikäynnin palvelusetelistä. Valmistelun tiiviin aikataulun vuoksi lausuntoa pyydetään jo 30.6.2023 mennessä. Projektin omistaja, palveluyksikköpäällikkö Kirsti Siikamäki esittelee kokouksessa lääkärikäynnin palveluseteliä valmistelun tässä vaiheessa.

Liitteet

**Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria**

Vanhusneuvosto 14.06.2023 § 36

§ 36

Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman tilannekatsaus

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ahonen Sanna

Päätösehdotus

Vanhusneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi annetun tilannekatsauksen;
2. antaa evästyksiä alueellisen hyvinvointikertomuksen- ja suunnitelman valmistelun tueksi;
3. antaa evästyksiä ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmaan ja
4. nimeää edustajan ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman valmisteluryhmään.

Käsittely

Palveluyksikönpäällikkö Kirsti Siikamäki poistui kokouksen tämän käsittelyn aikana klo. 14:48

Vanhusneuvoston jäsen Gustav Båsk esitti, että yhdeksi tavoitteeksi hyvinvointisuunnitelmaan ja ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmaan asetetaan miesten elinajanodotteen nostaminen. Esitystä kannatettu yksimielisesti

Vanhusneuvoston puheenjohtaja Olli Männikkö esitti, että ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmaan laaditaan konkreettiset toimenpiteen vanhusten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi tilannekatsauksen;
2. nimetä edustajikseen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman

valmisteluryhmään Gustav Båsk, Riitta Luhtala ja Kerttu Perttilä ja

3. esittää alueellisen hyvinvointisuunnitelmaan ja ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmaan tavoitteiksi Puheenjohtaja Olli Männikön ja vanhusneuvoston jäsen Gustav Båskin esityksien mukaisesti.

Selostus

Hyvinvointialueen johtoryhmä hyväksyi 14.4.2023 hyvinvointialueen osalta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteen (ks. liite). Luvnin organisaatioon on perustettu monialainen sisäinen hyvinvointityön asiantuntijaryhmä. Ryhmän toimintaa koordinoidaan strategia ja -johdon tuki yksikön yhdyspintatiimistä.

Hyte-asiantuntijaryhmän tehtäviin kuuluu mm.

- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö ja kehittäminen sekä ehkäisevä mielenterveys ja -päihdetyö
- alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman kokoaminen yhteistyössä kuntien ja HUS:in kanssa (yhteistyörakenteina mm. LU-hyte-verkosto, LU ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön -verkosto ja HUS:in yhteistyö)
- ikäryhmien hyvinvointisuunnitelmien koordinointi ja tavoitteiden kytkeminen palvelutuotannon toimintaan (palveluista nimetyt hyte-erityisasiantuntijat koordinoivat)
- hyte-toimenpiteiden seuranta ja niistä raportointi johtoryhmille, tulevaisuus- ja kehittämislautakunnalle sekä valtuustolle vuosittain
- hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimintamallien käyttöönoton edistäminen hyvinvointialueella ja yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman tiedon kokoaminen on käynnissä. Hyvinvointikertomukseen kootaan yleisen hyvinvoinnin tilan lisäksi myös väestöryhmittäistä tietoa, esimerkiksi ikäryhmittäin. Ikääntyneiden hyvinvoinnin tilasta esitellään keskeisiä nostoja ikääntyneiden hyvinvoinnista, jonka jälkeen kuullaan vanhusneuvoston evästyksiä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman valmisteluun. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma tulee osaksi alueellista hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa.

Luvn tekee yhteistyötä hyvinvointialueen ja kuntien yhteisessä Hyte-data-hankkeessa, jossa tavoitteena on muodostaa käytäntöjä alueelliselle hyte-yhteistyölle muun muassa hyvinvointikertomusprosessien osalta. Hankkeessa valmistellaan myös hyvinvointialueen ja kuntien käyttöön yhteistä uusimmalla tutkimustiedolla säännöllisesti päivittyvää Power Point BI -raporttia. Raportti tulee osaltaan edistämään hyvinvoinnin tilan

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

21/25

Vanhusneuvosto

§ 36

14.06.2023

seuranta sekä kunnissa että hyvinvointialueella.

Liitteet

Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria

§ 37

Katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Vanhusneuvosto päättää merkitä ajankohtaiskatsaukset tiedoksi.

Käsittely

Erityisasiantuntija Jenni Björksten poistui kokouksen tämän käsittelyn aikana klo. 15:40

Päätös

Vanhusneuvosto päätti merkitä ajankohtaiskatsaukset tiedoksi.

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Esittelijän ajankohtaiset asiat
2. Vanhusneuvoston toimintasäntö hyväksytty aluehallituksen kokouksessa 15.5.2023 § 58

2956/05.01.00/2023

Vanhusneuvosto 14.06.2023 § 38

§ 38

Ajankohtaiskatsaus seniори-infon tilanteesta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ekholm Tuula

Päätösehdotus

Vanhusneuvosto päättää merkitä tiedoksi ajankohtaiskatsauksen seniори-infon tilanteesta.

Käsittely

Päätös

Vanhusneuvosto päätti merkitä tiedoksi ajankohtaiskatsauksen seniори-infon tilanteesta.

Selostus

Seniори-infon yhteisten toimintojen päällikkö Tuula Ekholm esittelee Seniори-infon toimintaa. Seniори-info vastaa ikääntyneiden neuvonnasta ja ohjauksesta sekä ikääntyneiden palvelujen palvelutarpeen arvioinnista ja palvelujen myöntämisestä. Seniори-infon toimintaan kuuluu neuvonta, hyvinvointia edistävä toiminta, kotiutuminen ja asumisen asiakasohjaus, alueellinen asiakasohjaus, omaishoidon tuki, muistisaira-an asiakkaan tuki, gerontologinen sosiaalityö sekä veteraanien ja sotainvalidien asiakasohjaus. Henkilöstön määrä on yli 150. Tavoitteena on tarjota neuvontaa matalalla kynnyksellä ja ohjata asiakasta yhden luukun periaatteella, niin että asiakas saa oikeat palvelut oikeaan aikaan. Parhaillaan kehitetään mm. keskitetyn neuvonnan mallia ja yhteistyömallia kuntien ja kolmannen sektorin kanssa.

Liitteet

Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria

§ 39

Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Vanhusneuvosto päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vanhusneuvosto päätti merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Selostus

Vanhusneuvoston tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Seuraavan vanhusneuvoston kokous torstaina 14.9.2023 klo.13:00 alkaen. Kokouspaikkana Hangon kaupungintalon valtuustosali.

Liitteet

Oheismateriaali

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 32, § 33, § 34, § 35, § 36, § 37, § 38, § 39

Vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto) päätöksistä ei voi hakea muutosta, koska vaikuttamistoimielimet eivät ole hyvinvointialuelain 35 § §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueen toimielimiä, jotka ovat hyvinvointialueen viranomaisia ja jotka voivat käyttää julkista valtaa. Niille ei siten voida delegoida toimivaltaa.